

Predmet: Ključ – Šljivari (opt. Milanko Dević)

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 4/2016

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142 st. 1 KZ SRJ u saizvršilaštvu, u vezi sa čl. 22 KZ SRJ

Glavni pretres: 01.11.2018.

Pre iznošenja završnih reči tužilac je precizirao optužnicu tako što se u istoj sada navodi da je oštećeni liшен života iz automatskog oružja.

Završna reč tužioca

U završnoj reči, tužilac je naveo da u svemu ostaje pri preciziranoj optužnici. Ocenio je da je tokom postupka dokazano da je optuženi počinio krivično delo za koje se tereti, te da izjave ispitanih svedoka potvrđuju navode optužnice. Nesporno je utvrđeno da je u kritično vreme postojao unutrašnji oružani sukob, da je optuženi bio pripadnik VRS kao jedne od strana u sukobu, kao i da je oštećeni Ismet Šljivar bio civil. Činjenicu da je optuženi, zajedno sa Bogdanom Šobotom (koji je pred Kantonalnim sudom u Bihaću pravnosnažno osuđen za ovo krivično delo) i NN vojnikom, izveo iz kuće oštećenog, potvrdilo je u svojim izjavama više svedoka. Svedoci Emir, Semir, Safet, Rasema, Šemsu i Emir Šljivar, kao i Abaz Bašić, bili su očevici odvođenja oštećenog Ismeta Šljivara i detaljno su opisali taj događaj. Oni su naveli da su trojica vojnika, među kojima su prepoznali optuženog Devića i Šobota, došla do kuće Ismeta Šljivara i odvela ga u pravcu „Božinog mlina“, te da su se ubrzo zatim iz tog pravca čuli pucnji. Svedok Siniša Obradović je naveo da mu je u toku razgovora optuženi rekao da je učestvovao u ubistvu Ismeta Šljivara. Učešće optuženog u ubistvu Ismeta Šljivara potvrdio je i Bogdan Šobot prilikom davanja iskaza pred Kantonalnim sudom u Bihaću. On je tom prilikom opisao radnju izvršenja krivičnog dela, navodeći da su optuženi i Milan Stupar odveli Ismeta Šljivara i da je zatim čuo pucnje. Da je Ismet Šljivar ubijen, a njegovo telo bačeno u reku Sanicu, potvrdili su u svom iskazu i svedoci Senad Velić i Sefer Šabić. Oni su naveli da im je, sada pokojni, Fahrudin Velić ispričao da je u Sanici video mrtvo telo Ismeta Šljivara. Odbranu optuženog, da je u kritično vreme bio na ratištu, ocenio je kao neosnovanu i usmerenu ka izbegavanju krivične odgovornosti, posebno iz razloga jer su ga brojni svedoci prepoznali i videli kako odvodi Ismeta Šljivara. Smatrao je da nema olakšavajućih okolnosti, dok je kao otežavajuću okolnost na strani optuženog ocenio činjenicu da su pokojnog Ismeta Šljivara odveli u trenutku kada je imao teško bolesnu suprugu o kojoj je brinuo. Predložio je sudu da ga oglasi krivim i osudi na kaznu zatvora u trajanju od devet godina.

Završna reč branioca optuženog Milanka Devića

U završnoj reči, branilac optuženog naveo je da smatra da tokom postupka nije dokazano da je optuženi izvršio krivično delo za koje se tereti. Ocenio je da se tužilaštvo koncentrisalo na ispitivanje svedoka koji poseduju samo posredna saznanja. Tako nisu izvedeni dokazi koji potvrđuju ubistvo automatskim puškama. Takođe, svedoci Fikret i Hikmet Šljivar, sinovi pokojnog Ismeta Šljivara, nemaju nikakvih neposrednih saznanja o kritičnom događaju, ali opisuju putanju kretanja svog oca nakon izvođenja iz kuće. Oni svoja saznanja crpu iz priče koju

su čuli od majke. U vreme kritičnog događaja ona je bila bolesna i ležala je, pa je pitanje šta je mogla i sama da vidi. Iskaz svedoka Siniše Obradovića ocenio je kao neverodostojan, jer njegova saznanja potiču iz perioda kada je pokrenut krivični postupak, a ona se svode na navodne izjave Bogdana Šobota. Ovaj svedok je zlonamerno povezivao optuženog sa nekim zločinima za koje su vođeni postupci u BiH, u kojima niko drugi nije spomenuo optuženog Devića.

Ukazao je na nelogičnosti u iskazima svedoka Semira Šljivara, koji je prilikom svedočenja u ovom postupku naveo imena dva vojnika, dok je prilikom davanja iskaza pred nadležnim organima u BiH kao trećeg vojnika naveo upravo Sinišu Obradovića. U isto vreme, svedok Semir je u kritično vreme imao samo 12 godina, pa je teško poverovati da je, zbog razlike u godinama, dobro poznavao optuženog, posebno jer nije mogao da pruži nikakve bliže podatke o porodici optuženog. Nijedan od svedoka koji su navodno prepoznali optuženog nije mogao da opiše njegov izgled, niti da o njemu i njegovoj porodici daju neke bliže podatke, iako su tvrdili da ga od ranije dobro poznaju. Svedok Sefer Šabić je izjavio kako mu je Fahrudin Velić ispričao da je video telo pokojnog Ismeta Šljivara, ali ni približno nije opredelio vreme kada je telo viđeno. Stoga je teško zaključiti da se uopšte radi upravo o telu Ismeta Šljivara.

Svedoci odbrane su detaljno opisali gde se u vreme izvršenja krivičnog dela nalazio optuženi. Tako je svedok Slavko Škrbić opisao ratni put jedinice optuženog, a svedok Mirko Babić naveo je da je njegova jedinica bila angažovana na mestu zločina, ali da njen pripadnik nije bio optuženi nego Bogdan Šobot. Iskaz Bogdana Šobota ocenio je kao neverodostojan, navodeći kao primer Šobotovu tvrdnju da mu je optuženi preko Milana Stupara pretio, a Stupar je poginuo 1992. godine.

Ukazao je na nelogičnosti u zapisnicima o ispitivanju svedoka Semira i Fikreta Šljivara i Abaza Bašića, koji su sačinjeni pred nadležnim organima BiH. Naime, svedoci Abaz Bašić i Fikret Šljivar ispitani su u Bihaću, oba ova ispitivanja počinju u isto vreme pred istim policajcem, a sva tri zapisnika je sačinio isti zapisničar, u isto vreme, mada je svedok Semir Šljivar ispitivan u Ključu. Sve to ukazuje da su zapisnici falsifikovani. Zaključio je da je nelogično da se optuženi i Bogdan Šobot, koji pripadaju različitim jedinicama, koje su od kritičnog mesta znatno udaljene, nađu zajedno i odu po Ismetu Šljivaru. Nema očevidaca ubistva Ismeta Šljivara, sporno je koliko je vojnika došlo po nega i koliko je puta pučano, a sporno je i pitanje motiva. Ocenio je da nema jasnih dokaza da je njegov branjenik počinio krivično delo za koje se tereti, pa je predložio sudu da ga oslobodi od krivične odgovornosti.

Završna reč optuženog Milanka Devića

U završnoj reči optuženi je izjavio da u celosti prihvata završnu reč svog branioca i ponovio da u vreme kritičnog događaja nije bio na tom području.

Objavlјivanje presude zakazano je za 13. novembar u 13:30 časova.